

Številka: 35409-43/2020-6

Datum: 9. 2. 2021

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19 in 64/19) in 4. točke tretjega odstavka 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE in 158/20) v upravni zadevi izdaje sklepa o prijavi nameravane spremembe v obratovanju naprave, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, upravljavcu SILKEM proizvodnja zeolitov d.o.o., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, ki ga zastopa direktor Janez Bedrač, naslednji

SKLEP

1. Nameravana sprememba v obratovanju naprave za proizvodnjo zeolitov, ki jo je upravljavec SILKEM proizvodnja zeolitov d.o.o., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, prijavil dne 1. 7. 2020, ni večja sprememba, vendar zahteva spremembo pogojev in ukrepov v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju št. 35407-49/2006-10 z dne 18. 6. 2009, ki je bilo spremenjeno z odločbo št. 35406-85/2017-2 z dne 12. 10. 2017 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje), in zanjo ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.
2. Nameravna sprememba naprave za obdelavo metalurške glinice, ki jo je upravljavec SILKEM proizvodnja zeolitov d.o.o., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, prijavil dne 1. 7. 2020, ni večja sprememba, vendar zahteva spremembo pogojev in ukrepov v okoljevarstvenem dovoljenju, in zanjo ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.
3. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 1. 7. 2020 od upravljavca SILKEM proizvodnja zeolitov d.o.o., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, ki ga zastopa direktor Janez Bedrač (v nadaljevanju: upravljavec), prejela prijavo nameravane spremembe v obratovanju naprave, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, in sicer naprave za proizvodnjo zeolitov s proizvodno zmogljivostjo 100 ton zeolitov na dan. Upravljavec je v prijavi navedel, da se sprememba nanaša tudi na spremembo druge naprave,

ki je povezana z napravo za proizvodnjo zeolitov, tj. naprave za obdelavo metalurške glinice. Naslovni organ je za obratovanje navedenih naprav izdal okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-49/2006-10 z dne 18. 6. 2009, ki je bilo spremembnjeno z odločbo št. 35406-85/2017-2 z dne 12. 10. 2017 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje).

Upravljavca je k prijavi priložil:

- Prilogo 1: Obrazec Prijava spremembe naprave;
- Prilogo 2: Podroben opis spremembe v obratovanju naprave in opis pomembnih vplivov na okolje;
- Prilogo 3: Utemeljitev o ne-izvedbi predhodnega postopka;
- Dodatek k Prilogi 3:
 - P1: Gradbeno dovoljenje št. 351-201/2013-8 (04061), z dne 23.4.2013 za dozidavo in rekonstrukcijo Kalcinacije 2 ter Uporabno dovoljenje št. 351-892/2013-7 (04068), z dne 2.10.2013;
 - P2: Gradbeno dovoljenje št. 351-561/2017-18 (04074), z dne 11.9.2017 za odstranitev, rekonstrukcijo in dozidavo objekta – postavitve dveh skladiščnih silosov za glinico;
 - P3:
 - P4: Gradbeno dovoljenje št. 351-2220/2019-11 (04076), z dne 5.5.2020 za gradnjo prizidave skladišča k objektu Kalcinacije 2;
 - P5: Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode za postavitve dveh skladiščnih silosov za glinico, št. MA 02/2017, z dne 15.4.2017 izdelala MA Projekt, Martina Perc Tratnjek, s.p.;
 - P6: Analiza tveganja za onesnaževanje vodnega telesa podzemne vode za načrtovano novo prizidavo skladišča k objektu kalcinacije 2 za družbo Silkem d.o.o., št. 416/2019, z dne 26. 9. 2019, izdelalo podjetje Talum inštitut, raziskava materialov in varstvo okolja, d.o.o., Kidričevo;
 - P7: Varnostni list SIBOM, verzija 1 (2. 4. 2020);
 - P8: Poročilo o prvih meritvah emisije snovi v zrak, izpust ZT5-izpust iz sušilnika kroglic 3, št. 550/2019, z dne 5. 12. 2019, izdelalo podjetje Talum inštitut, raziskava materialov in varstvo okolja, d.o.o., Kidričevo
 - P9: Poročilo o kakovosti zunanjega zraka za leto 2019, št. 318/2020, z dne 19. 6. 2020, izdelalo podjetje Talum inštitut, raziskava materialov in varstvo okolja, d.o.o., Kidričevo;
 - P10: Odločba TPG, št. 35485-18/2018-3, izdal naslovni organ;
 - P11: Obratovalni monitoring hrupa podjetja Silkem, d.o.o. v letu 2018, št. 2018-036/MONI, z dne 31. 1. 2019, izdelalo podjetje Epi spektrum, varstvo okolja, informacijski sistemi in storitve, d.o.o., Maribor;
 - P12: Hidrogeološka dela za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in obratovalni monitoring podzemne vode št. 3466-096/2016-07, september 2016, izdelalo podjetje Geologija, d.o.o. Idrija;
 - P13: Poročilo o monitoringu ničelnega stanja podzemne vode za IED napravo Silkem v okviru izdelave izhodiščnega poročila, št. 381/2017 z dne 21. 6. 2017, izdelalo podjetje Talum inštitut, raziskava materialov in varstvo okolja, d.o.o., Kidričevo;
 - P14: Poročilom o monitoringu ničelnega stanja tal za IED napravo Silkem v okviru izdelave izhodiščnega poročila, št. 352/2017, z dne 11. 7. 2017, izdelalo podjetje Talum inštitut, raziskava materialov in varstvo okolja, d.o.o., Kidričevo;
 - P15: Varnostni list Levoxin15 (15. 12. 2014);
 - P16: Varnostni list Eliminox, verzija 1.6 (30. 3. 2020);
 - P17: Varnostni list NexGuard 22325, verzija 2.2 (22. 6. 2018);
 - P18: Varnostni list NALCO 72310, verzija 1.3 (6. 4. 2018);

- Potrdilo o plačilu upravne takse.

Upravljalavec je prijavo dopolnil dne 13. 11. 2020 in 3. 2. 2021.

Skladno s prvim odstavkom 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju: ZVO-1) mora upravljalavec naprave vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave iz 68. člena ZVO-1, ki je povezana z delovanjem ali razširitvijo naprave in lahko vpliva na okolje, ali spremembo glede upravljalavca pisno prijaviti ministrstvu, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

Skladno s tretjim odstavkom 77. člena ZVO-1 ministrstvo na podlagi prijave in ob smiselni uporabi določb 51. in 51.a člena ZVO-1 v dveh mesecih od vložitve popolne prijave s sklepom ugotovi, da:

1. je nameravana sprememba večja in je zanjo treba izvesti tudi presojo vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstveno soglasje in spremeniti okoljevarstveno dovoljenje,
2. je nameravana sprememba večja, vendar zanjo ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, vendar je treba spremeniti okoljevarstveno dovoljenje,
3. nameravana sprememba ni večja, vendar je treba zanjo izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ter spremeniti okoljevarstveno dovoljenje,
4. nameravana sprememba ni večja, vendar je treba zaradi nameravane spremembe spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju, ali
5. zaradi nameravane spremembe ni treba spremeniti okoljevarstvenega dovoljenja.

I. **Obrazložitev točke 1 izreka tega sklepa - nameravana sprememba na napravi, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega**

Upravljalavec je v prijavi navedel, da se sprememba v obratovanju naprave za proizvodnjo zeolitov iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri se kot glavni proizvodi proizvajajo specialne glinice, zeoliti, silikati in bemit, s skupno proizvodno zmogljivostjo 100 ton na dan, z namenom posodobitve in večje učinkovitosti proizvodnega procesa nanaša na modernizacijo in posodobitev linij naprav oz. tehnoloških enot znotraj obstoječih proizvodnih objektov, in sicer:

- zamenjavo energenta: kot gorivo se preneha uporabljati ekstra lahko kurilno olje (v nadaljevanju: ELKO), uporablja se le še zemeljski plin, posledično se izvede zamenjava gorilnikov na parnih kotlih 1 in 2 (N13 in N14);
- ker se ELKO ne uporablja več, se je dva rezervoarja, v katerih se je skladiščilo ELKO, izpraznilo, očistilo in odstranilo;
- postavitev dveh novih rezervoarjev za zbiranje viškov procesnih odpadnih vod na mesto odstranjenih rezervoarjev (za ELKO) in možnost obdelave procesnih vod:
Procesna voda, ki nastaja pri proizvodnji nizkoalkalne glinice in sintezi bemita, se v krožnem sistemu ponovno uporabi v samem procesu. Zaradi možnosti nastanka viškov procesnih vod, ki jih ne bi bilo možno porabiti v procesu samem, se postavi dva rezervoarja za zbiranje teh vod.
- zamenjavo plinskih motorjev na obeh kogeneratorjih (plinski motor I in plinski motor II) (N16 in N17);

- posodobitev priprave demineralizirane vode (napajalne vode za kotle) z reverzno osmozo:

Vodo iz obstoječega vodnega vira se filtrira z avtomatskim samočistilnim predfiltrom in kartušnim filtrom (iz polipropilena). Pred kartušnim filtrom se, proporcionalno pretoku vstopne vode, dozira sredstvo za preprečevanje nalaganja oblog na membranah (antiskalant). Reverzna osmoza poteka na polpropustnih membranah v dveh stopnjah. Prva stopnja reverzne osmoze je načrtovana za dvojno izmenično delovanje, kar omogoča večjo zanesljivost in možnost servisnih posegov med samim obratovanjem naprave. Obsega dve paralelni liniji tlačnih ohišij po 3 membrane (skupaj 6) ter enem tlačnem ohišju s tremi membranami. Z namenom izboljšanja kvalitete vode pa je dodana druga stopnja reverzne osmoze, ki obsega dva vzporedna tlačna ohišja z dvema membranama (skupaj 4) in eno tlačno ohišje z dvema membranama. Odpadno vodo iz druge stopnje se vodi na vstop vode prve stopnje, dobitok pa se vodi v rezervoar in nadalje do porabnikov.

Z namenom zaščite parnih kotlov pred povečano vsebnostjo kalcijevih in magnezijevih ionov (vzrok: trda voda), je na razvodu iz rezervoarja dobitka vgrajena avtomatska naprava za mehčanje vode (z ionskim izmenjevalcem).
- postavitve plinske turbine (C1000S, z nazivno vhodno toplotno močjo 3045 kW (N34)) za proizvodnjo električne energije in toplotne energije (v obliki vročega zraka) (ti. enota SPTE), ki se uporablja za potrebe sušenja granulotov na stolpnem sušilniku (N11);
- zamenjavo gorilnika na stolpnem sušilniku (ti. zeolitni stolp), ki se uporablja za sušenje zeolitne suspenzije (prej 4,8 MW vhodne toplotne moči, novi gorilnik 4 MW vhodne toplotne moči);
- posodobitev in postavitve novega omrežja kompresorjev za proizvodnjo komprimiranega zraka na treh stopnjah, in sicer:
 - komprimiran zrak na nazivnem tlaku 3 bar (srednja zelena vrednost 2,3 bar),
 - komprimiran zrak na nazivnem tlaku 6 bar (srednja zelena vrednost 5,5 bar),
 - komprimiran zrak na nazivnem tlaku 8 bar (srednja zelena vrednost 8,0 bar).

Vsi kompresorji imajo zaprt hladilni sistem, energijo vode se uporablja v proizvodnem procesu. Namen posodobitve je znižanje specifične rabe primarne energije za potrebe proizvodnje komprimiranega zraka;
- zamenjavo dimovodnih cevi na kalcinacijskih pečeh: sistem se konstruira za dejanske pretočne količine dimnih plinov, saj so bili dotedanji dimovodni kanali predimenzionirani, kar je povzročalo tehnične probleme pri obratovanju kalcinacijskih peči (oblaganje dimovodov ter kondenzacija le-teh zaradi premajhnih hitrosti);
- posodobitev proizvodnje zeolitov, in sicer: modernizacija reaktorja zeolita (N7) in filtracije zeolita (N8), modernizacija in prerazporeditev procesne opreme (novi filter trak, prestavitve);

Namen posodobitve je koncentriranje same proizvodnje zeolitov na eni lokaciji, optimiziranje proizvodnje in izboljšanje učinkovitosti procesa.

Vsi povezani procesni elementi bodo tako locirani na isti lokaciji, zaporedno vezane procesne enote bodo med sabo minimalno oddaljene in ustrezno toplotno izolirane. Enote procesa bodo na ta način v celoti znotraj objekta C (Stavba 1: v preteklosti t.i. Separacija-Filtracija), pri čemer se priprava luga (stavba 4) in filtracija zeolita (stavba 9, prej t.i. filtracija zeolita – Kalcinacija 2) združita na isti lokaciji. Na ta način se bo v prvi fazi izboljšala preglednost nad procesom, zmanjšale se bodo količine krožne procesne vode, toplotne izgube samega procesa in posledično emisije v okolje.

Izvedena je že modernizacija filtracije zeolita, s katero se je starejše bobnaste filtre zamenjalo z tračnim filtrom, s čemer se je bistveno znižala poraba električne energije pri procesu filtracije, znižala se je tudi poraba pare za potrebe gretja pralnih vod, minimizirala se je količina pralnega filtrata, ki se ga v naslednji stopnji uporablja pri sinteznem postopku.

Za filtracijo zeolita so dodani trije lamelni usedalniki za matično lužnico in en lamelni usedalnik za pralni filtrat. Na ta način se procesni tokovi dodatno očistijo in omogočajo njihovo krožno uporabo v procesu raztapljanja natrijevega aluminata.

➤ obdelava in separacija zeolitov:

Obdelava zeolitov in granulativ (Objekt H, prej stavba 8 t.i. silikatna sušilnica) ima sedaj tudi ločeni liniji. Obstoječi, pilotni sušilnik (N19) se še vedno uporablja kampanjsko za težke komponente (zeolit 4A skupaj s kopolimerom), obdelava zeolitov pa vključuje separacijo zeolita (N38).

Pri separaciji zeolita gre za ločevanje zeolita na dve frakciji, pri čemer se ločita dve kvaliteti zeolita: zeolit TSR (višje kvalitete, brez grobih delcev), ki se preko dozirnika pakira v vreče na pakirni liniji, in zeolit grobe kvalitete, ki je prav tako primeren za prodajo, le v druge namene (delno za lastne potrebe za pripravo mehčane vode v proizvodnji zeolita).

Navedena proizvoda (zeolit ZP-4A in zeolit ZP-4A-TSR) se uporabljata kot krmne dodatke, upravljavec ju je že uvrstil med produkte proizvodnje krmnih dodatkov, prav tako je na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin že vpisan v evidenco obratov nosilcev dejavnosti na področju krme (št. U34450-47/2017-2).

➤ nadgradnja razvojno/pilotne linije ASORBIO:

V okviru razvojnega projekta RIP in z aktivacijo zeolitov je nastala nova blagovna znamka ASORBIO® (zeolitni adsorbenti in molekularna sita).

Linija ASORBIO je umeščena v Objekt I (stavba 7, t.i. sušilnica zeolita). Pri tem gre za tehnološki proces aktivacije (kalcinacije) praškastih in granuliranih zeolitov (N35) v dveh korakih, in sicer s predgretjem v fluid-bed sušilniku ter nadalje v rotacijski kalcinacijski peči. Pilotna linija obratuje testno in kampanjsko.

Upravljavec načrtuje razširitev linije in proizvodnjo v ločenih linijah, pri čemer bi obstoječa pilotna linija služila aktivaciji zeolitov, nova linija pa aktivaciji granulativ. Emisije snovi v zrak se bodo odvajale preko vrečastega filtra in odvodnika ZS5.

➤ postavitve linije za proizvodnjo bemita:

V objekt C se je postavila linija za proizvodnjo bemita, in sicer:

- reaktor bemita (N29),
- filtracija bemita (N39),
- sušenje bemita (horizontalni rotacijski sušilnik (Vomm, 0,8 MW) (N31) z izpustom ZS4,
- pilotna linija v testni fazi: sušenje bemita (Spin flash 2, 3,5 MW) (N32) z izpustom ZS6,
- mletje bemita s peščnim mlinom.

Bemit nastaja z razklopom aluminijevega hidrata v vodni raztopini. Sintezni pogoji potekajo v obstoječem avtoklavu, pod hidrotermalnimi pogoji (min. 180 °C, 17 ur), pri čemer ob prisotnosti semen bemita, izpade produkt bemit (N29). Bemit se najprej filtrira, matična lužnica se skozi zaprti tokokrog vod vrača nazaj na sintezo, čisti filtrat pa se po uporabi lamelnega usedalnika zbira v zbiralniku vod. Filtriran bemit se suši na obstoječem sušilniku Womm, ki se je predhodno uporabljal za sušenje trdih ostankov (delno prej N27, zdaj N30 in N31). Za sušenje bemita se je postavil dodatni sušilnik (Spin flash 2) (N32), iz katerega se emisije snovi v zrak odvajajo preko vrečastega filtra in odvodnika ZS6. Za potrebe mletja sušenega bemita se je postavil peščeni mlin z mokrim mletjem (znamke BUHLER) (N33). Mleta suspenzija se lahko uporablja za semena, ki so potrebna pri sami sintezi bemita, lahko pa je tudi kot končni proizvod ali pa se posuši na enem izmed sušilnikov.

Zaradi postavitve nove linije za proizvodnjo bemita se proizvodna zmogljivost naprave za proizvodnjo zeolitov (kot celote) ni spremenila (prerazporeditev proizvodov).

➤ sušenje in kompakiranje silikatov:

Poleg proizvodnje obstoječih, tekočih natrijevih silikatov (natrijeva vodna stekla), se uvede še pripravo silikatov v sušeni obliki, tj. v obliki prahu in kompakirani obliki, z različnim molarnim razmerjem med SiO₂ in Na₂O ter različno nasipno težo in granulacijo.

V objekt I (prej stavba 8, t.i. Sušilnica zeolita) se je za sušenje silikatov postavil sušilnik (Drysil) (N36) z odvodom emisij snovi v zrak preko vrečastega filtra in odvodnika ZS7.

Na isti lokaciji (tudi v objektu I) se postavi tudi tehnološka linija za kompaktiranje silikatov (transport, aspiracija), v teku pa je tudi modernizacija linije za pakiranje silikatov (N37).

Na napravi za proizvodnjo zeolitov iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja proizvodno zmogljivost (skupno največ 100 ton na dan) določa zeolitna suspenzija, dobljena s filtracijo zeolita (na tehnološki enoti N8), pri čemer količina zeolitne suspenzije ostaja enaka kot pred spremembami. Na napravi za proizvodnjo zeolitov se le vpostavi pogoje, da je možna proizvodnja tudi novega produkta bemita.

V tem primeru se obstoječe avtoklave, ki so bili predhodno namenjeni sintezi zeolita, uporabi za pripravo vhodnih surovin (aluminijev hidrat je sicer enaka vhodna surovina kot pri zeolitu). Bemit se, za razliko od zeolita, pripravi v vodni raztopini, kjer pri ustreznih pogojih (povišani temperaturi in tlaku) nastane bemit, ki se ga lahko posuši na obstoječem sušilniku (izpust ZS4) ali pa se ga posuši na novem sušilniku (z izpustom ZS6). Priprava bemita je kampanjska, prilagaja se povpraševanju na trgu, zaradi razmer na trgu in trenutnega stanja (covid-19), pa proizvodnja le-tega niti ne obratuje, ker zanj ni povpraševanja.

ZVO-1 v 3. členu, v točki 8.3. določa, da je večja sprememba v obratovanju naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki ima lahko znatne negativne vplive na zdravje ljudi ali okolje. Vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, zaradi katere se proizvodna zmogljivost naprave poveča za prag, kadar je ta predpisan, se šteje za večjo spremembo v obratovanju naprave. Pragovi proizvodne zmogljivosti naprav so določeni v Prilogi 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15).

Naslovni organ je na podlagi prijave ugotovil, da v skladu s točko 8.3. 3. člena ZVO-1 ne gre za večjo spremembo v obratovanju naprave za proizvodnjo zeolitov z zmogljivostjo proizvodnje 100 ton zeolitov na dan.

Z zgoraj navedenimi spremembami in z uvajanjem novih produktov se skupna zmogljivost proizvodnje naprave za proizvodnjo zeolitov iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (100 ton zeolitov na dan) ne spreminja, spremenijo se le deleži posameznih produktov oz. proizvodov v okviru navedene skupne zmogljivosti naprave (100 ton na dan). Zgoraj opisane spremembe so namenjene posodobitvi (modernizaciji) proizvodnje zeolitov in večji energetski učinkovitosti proizvodnega procesa ter posledično zmanjšanju vplivov na okolje.

S prijavljeno spremembo gre za posodobitev proizvodnje zeolitov, prerazporeditev procesne opreme z namenom boljše organizacije in učinkovitosti proizvodnega procesa, pri čemer gre za razčlenitev oz. možnost priprave materialov, z definiranimi specifičnimi lastnostmi. Vsi posegi se tako funkcionalno kot prostorsko navezujejo na obstoječe stavbe v zagrajenem območju industrijske cone, kjer so locirani industrijski objekti in naprave z urejenimi in utrjenimi površinami, z zanemarljivimi vplivi na okolje. Z zgoraj opisanimi spremembami, med drugim z zamenjavo obstoječih vrečastih filtrov z novimi, zamenjavo cevni povezav z učinkovitejšim tesnenejem, bodo emisije snovi v zrak manjše, s prerazporeditvijo opreme in namestitvijo v skupen objekt bodo manjše razpršene emisije prahu v okolje, z zamenjavo hladilnega sistema (zračno hlajenje namesto mokrega hlajenja) hladilne vode ne bodo več nastajale.

Iz prijave tudi izhaja, da nameravane spremembe ne bodo imele negativnih vplivov na zdravje ljudi ali okolje. Naslovni organ je tako na podlagi prijave ugotovil, da ne gre za večjo spremembo v obratovanju naprave v skladu s točko 8.3. 3. člena ZVO-1.

II. **Obrazložitev točke 2 izreka tega sklepa - nameravana sprememba na napravi, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega**

V prijavi je upravljavec navedel, da se sprememba nanaša tudi na obratovanje druge naprave - naprave za obdelavo metalurške glinice iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, in sicer se z namenom posodobitve in večje učinkovitosti proizvodnega procesa izvede naslednje spremembe:

➤ **Priprava nizkoalkalne glinice:**

Priprava nizkoalkalne glinice se je umestila v objekt G, kjer sta že locirani kalcinacijska peč 1 in kalcinacijska peč 2 (prej stavba 9, t.i. Separacija – kalcinacija 2).

Priprava poteka s filtracijo aluminijevega oksida iz suspenzij na dveh, ločenih linijah vakuumskega filtriranja, in sicer s tračnim filtrom Outotec (15 m²) ter tračnim filtrom Pannevis (32 m²). Ker je ključnega pomena kvaliteta pranja pogače, je z vgraditvijo daljšega filtra podaljšana pralna cona, kar neposredno vodi v čistejši produkt. Filtrni coni sledi sušilna cona, ki zmanjša vsebnost vlage pred nadaljnjo termično obdelavo pogače in porabe potrebne energije. Pralne tekočine se preko lamelnega usedalnika vračajo v faze pranja (zaprt krogotek, ni odpadnih vod). Postopku filtracije sledi termična obdelava – kalcinacija.

➤ **Postavitev tretje tabularne peči:**

V Objekt E (Stavba 5, t.i. Kalcinacija 1 – tabularna glinica) se je poleg obstoječih tabularnih peči (TAB 1 (N25) in TAB 2 (N26)) postavilo še tretjo tabularno peč (TAB 3 (N44)), identično obstoječima. Tretja peč (TAB 3) predstavlja rezervo za prvo peč (TAB1, vgrajena leta 2001) in se uporablja za raziskave in razvoj (nobena laboratorijska peč tovrstne izvedbe za dotične proizvode ne more omogočati takšnih pogojev). Peč TAB 3 se poleg sintranja glinice lahko uporablja tudi za proizvodnjo sintranih špinelov (tj. obstoječ proizvod, katerega mešanico se sicer pripravlja v objektu D). Sušilnik kroglic in kalcinacija kroglic skupaj predstavljata tabularno peč, kjer so zdaj v istem objektu tri identične linije. Sušilnik kroglic predstavlja sušilna komora (D = 2,2 m, H = 4 m), segrevana s povratnimi plini sinter peči (T=180-200 °C), dogrevana z zemeljskim plinom. Sinter peč (kalcinacija kroglic) je vertikalna jaškasta peč (D = 2,2 m, H = 10 m) s kombinirano aluminatno oblogo debeline 60 cm in sinternim jaškom premera 1 m. Energent je zemeljski plin. Delovna temperatura je do 2000 °C, temperatura krogel ob izstopu iz peči pa je 180 °C. Emisije snovi v zrak iz peči TAB3 se odvajajo preko izpustov ZT5 (peč) in ZT6 (rekuperacija: dimni plini iz sintranja -> sušilnik). Vsi izpusti so opremljeni z vrečastimi filtri.

Z menjavo gorilnikov na vseh treh sinter pečeh je uvedeno zračno oz. suho hlajenje naprav, vhodna toplotna moč je ostala enaka pri vseh treh tabularnih pečeh, in sicer 0,8 MW za sušilnik kroglic (3x) ter 0,9 MW za sinter peč (3x).

Zaradi uvedbe zračnega oz. suhega hlajenja naprav odpadne hladilne vode ne nastajajo več.

➤ **Obdelava glinice (separiranje, razmagnetenje, mletje, homogenizacija):**

- v objekt G se je namestilo linijo za separiranje in razmagnetenje nemletih glinic (N41), tako metalurške kot kalcinirane oblike - pri tem postopku gre za mehansko ločevanje delcev z ultrazvočnim sitom in odstranjevanjem oz. zniževanjem prostega železa v produktu glinice;

- v objekt G se je namestilo vertikalni rotacijski mlin (MaxxMill, proizvajalec Eirich) (N42) z namenom mikroniziranja glinic (za pripravo mletih aluminijevih oksidov in hidroksidov območja velikosti delcev 2 µm). Zagon navedenega mlina je predviden v letošnjem letu.

- v objekt G se načrtuje postavitev mlina za mletje s parnim curkom Steam Jet, proizvajalca Netzsch, s čimer bo omogočeno mikroniziranje aluminijevih oksidov in hidroksidov na mikronski nivo (N43) na območje velikosti delcev 1 µm (to je ti. avtogeno mletje, ki ga predstavljajo medsebojni trki delcev s pomočjo visokotlačne pare);

- poleg že obstoječih krogelnih mlinov s separatorjem umeščenih v objektu G (N23) in mlinov v objektu D (N24), se je v objekt E postavilo dodatna krogelna mlina s separatorjem (N45), s čemer se je razširil asortiman mletja kalciniranih glin na območje velikosti delcev 3 do 7 μm (različne frakcije) in tabularnih glin na območje velikosti delcev 3 – 20 μm (različne frakcije).
 - različne frakcije mletih tabularnih glin so primerne za nadaljnje mešanje oz. homogeniziranje (N46), z definirano porazdelitvijo delcev za potrebe industrije modularnega litja;
Mešanje in homogeniziranje glin (ostale frakcije tabularne glinice, ki se jih dobi po sejanju), se izvaja na mešalniku (proizvajalec Teka) (N46), ki je umeščen v objekt E. Vse mešalne linije so zaprtega kroga in ni predvidenih izpustov prašnih delcev.
- zaradi zgoraj navedenih sprememb so se povečale potrebe po skladiščnih kapacitetah surovin in produktov – v vseh primerih glinice, zato so bile oz. bodo izvedene rekonstrukcije/prizidave skladišč pri objektu E, in sicer:
- prizidava skladišča in skladiščnih silosov (pridobljeno gradbeno dovoljenje št. 351-201/2013-8 (04061) z dne 23. 4. 2013) in uporabno dovoljenje št. 351-892/2003-7 (04068));
 - postavitev dveh silosnih enot (objekt velikosti 4,17 m x 6,12 m, etažnost P+N1+N2 = 76,5 m² BTP, pridobljeno gradbeno dovoljenje št. 351-561/2017-17 (04074) z dne 11. 9. 2017),
 - prizidava skladišča k objektu (pridobljeno gradbeno dovoljenje št. 351-220/2019-11 (04076) z dne 5. 5. 2020, velikosti 21,22 m x 26,85 m = 570 m² BTP, pritlični objekt).

ZVO-1 v 3. členu, v točki 8.3.1 določa, da je večja sprememba v obratovanju druge naprave sprememba naprave ali njena razširitev, ki bistveno spremeni njene glavne tehnične značilnosti ali poveča njeno proizvodno zmogljivost in tako poveča emisije ali spremembo vrste emisije v okolje ali odpadkov ter ima lahko znatne negativne vplive na okolje.

Naslovni organ je na podlagi prijave, opisane v točki II. te obrazložitve, ugotovil, da ne gre za večjo spremembo v obratovanju naprave za obdelavo metalurške glinice iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s točko 8.3.1 tretjega člena ZVO-1, saj se s prijavljeno spremembo ne spreminja vrsta dejavnosti, prav tako se ne spreminja proizvodna zmogljivost naprave za proizvodnjo metalurške glinice iz točke 1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

S prijavljeno spremembo gre za posodobitev obdelavo metalurške glinice, prerazporeditev procesne opreme z namenom boljše organizacije in učinkovitosti proizvodnega procesa. Z zgoraj opisanimi spremembami, med drugim z zamenjavo obstoječih vrečastih filtrov z novimi, zamenjavo cevnih povezav z učinkovitejšim tesnenejem, bodo emisije snovi v zrak manjše, s prerazporeditvijo opreme in namestitvijo v skupen objekt bodo manjše razpršene emisije prahu v okolje, z zamenjavo hladilnega sistema (zračno hlajenje namesto mokrega hlajenja) hladilne vode ne bodo več nastajale.

Zaradi nameravanih sprememb na drugi napravi, tj. napravi za obdelavo metalurške glinice, ne gre za večjo spremembo v obratovanju druge naprave v skladu s točko 8.3.1. 3. člena ZVO-1, saj se s prijavljenimi spremembami ne spreminja vrsta ali delovanje naprave in ne gre za njeno razširitev, ki bi lahko imela znatne negativne vplive na zdravje ljudi ali okolje, da se z navedenimi spremembami proizvodna zmogljivost naprave iz točke 1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne spreminja.. Zaradi navedenega je naslovni organ ugotovil, da je treba zaradi nameravanih sprememb spremeniti pogoje in ukrepe v okoljevarstvenem dovoljenju, kot izhaja iz točke 2 izreka tega sklepa.

III. **Obrazložitev točke 1 in 2 izreka tega sklepa – presoja vplivov na okolje**

Naslovni organ nadalje ugotavlja, da za napravo proizvodnje zeolitov še ni bila izvedena presoja vplivov na okolje in ni bilo izdano okoljevarstveno soglasje.

V skladu s točko C Predelovalne dejavnosti, C.III.2 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/1, 26/17 in 105/20), je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za druge industrijske naprave za obdelavo polizdelkov ali proizvodnjo snovi ali skupin snovi, kjer se uporabljajo kemični postopki, razen C.III.1, zlasti: i. pesticidov in biocidov, ii. farmacevtskih proizvodov, iii. barv in lakov, iv. elastomerov in drugih polimerov, v. peroksidov.

V skladu s tretjim odstavkom 3.člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka tega člena izvede predhodni postopek, če gre za spremembo, ki sama po sebi dosega ali presega višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek; s katero bi poseg v okolje skupaj s predhodnimi spremembami prvič dosegel ali presegal višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek, ali večkratnik višine pragu.

Četrty odstavek 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje določa, da se predhodni postopek izvede tudi za spremembo posega iz prvega odstavka prejšnjega člena ali prvega odstavka tega člena, za katerega v prilogi 1 te uredbe prag ni določen.

Ob tem je v 6. točki 1a. člena citirane uredbe obrazloženo, da je sprememba posega v okolje sprememba posega, ki je bil v skladu s predpisi dovoljen, se izvaja ali je že izveden, in vpliva na bistvene lastnosti posega v okolje tako, da se njegovi vplivi na okolje pomembno povečajo oziroma se pomembno povečanje njegovih vplivov na okolje zaradi spremembe lahko pričakuje. V skladu s 1. točko 1.a člena citirane uredbe pa je bistvena lastnost posega v okolje lastnost posega v okolje, zaradi katere ima lahko poseg v okolje pomembne vplive na okolje oziroma se pomembni vplivi na okolje lahko pričakujejo; bistveno lastnost posega v okolje izraža zlasti njegova zmogljivost.

Naslovni organ je na podlagi proučitve prijave najprej ugotovil, da se z zgoraj navedenimi spremembami proizvodna zmogljivost naprave za proizvodnjo zeolitov ne spreminja, prav tako se ne spreminjajo tehnološke enote oz. tehnološki procesi v navedeni napravi. Zgoraj navedene spremembe so namenjene posodobitvi in večji energetski učinkovitosti proizvodnega procesa ter posledično zmanjšanju vplivov na okolje. Naslovni organ je nadalje, kot je to predhodno že obrazloženo, ugotovil, da gre v okviru sprememb na drugi napravi, ki je z napravo za proizvodnjo zeolitov povezana, tj. na napravi za obdelavo metalurške glinice, za razširitev tehnoloških enot in posodobitev obstoječega stanja, pri čemer gre za razčlenitev oz. možnost priprave materialov, z definiranimi specifičnimi lastnostmi. Vsi posegi se tako funkcionalno kot prostorsko navezujejo na obstoječe stavbe v zagrajenem območju industrijske cone, kjer so locirani industrijski objekti in naprave z urejenimi in utrjenimi površinami, z zanemarljivimi vplivi na okolje.

Glede na navedene ugotovitve za nameravane spremembe ni potrebno izvesti predhodnega postopka v skladu s točko C.III.2 Priloge 1 v povezavi s četrtyim odstavkom 3. člena, ter 1. in 6. točko 1a. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Na podlagi zgoraj navedenih dejstev naslovni organ v skladu z določili 51.a člena ZVO-1 tako ugotavlja, da za nameravano spremembo ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ je na podlagi prijave ugotovil, da je treba zaradi nameravane spremembe spremeniti pogoje in ukrepe v okoljevarstvenem dovoljenju št. 35407-49/2006-10 z dne 18. 6. 2009, ki je bilo spremenjeno z odločbo št. 35406-85/2017-2 z dne 12. 10. 2017. Glede na navedeno je bilo odločeno, kot izhaja iz točk 1 in 2 izreka tega sklepa.

Skladno z enajstim odstavkom 77. člena ZVO-1 lahko v primeru iz 4. točke tretjega odstavka 77. člena ZVO-1 upravljavec vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki mora vsebovati sestavine iz 70. člena tega zakona, razen elaborata o določitvi vplivnega območja naprave. Podrobnejša vsebina vloge je določena v petem odstavku 22. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega. Upravljavec se v vlogi lahko sklicuje na k prijavi priložene dokumente in jih ni potrebno ponovno prilagati.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz točke 3 izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali z drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-35409021.

Pri nastanku vsebine tega dokumenta je sodelovala naslednja uradna oseba:
Ana Kezele Abramović, sekretarka

Postopek vodila:

Mojca Logar
podsekretarka

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- SILKEM proizvodnja zeolitov d.o.o., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo – osebno

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si)
- Občina Kidričevo, Kopališka ulica 14, 2325 Kidričevo – po elektronski pošti (obcina@kidricevo.si)